

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Ситуація, яка склалася в сучасній охороні здоров'я України, потребує зміни державної політики і стратегії щодо неї, проведення реорганізації управління в галузі. Управління ресурсами галузі не може ефективно проводитися без достатньої оперативної, надійної, своєчасної та достовірної інформації. Інформація утворює основу процесу управління, оскільки саме вона містить відомості, необхідні для оцінки ситуації та прийняття управлінських рішень, а управління передбачає вплив на об'єкт, здійснюване шляхом видачі керуючих команд, що розробляються на основі аналізу наявних інформаційних характеристик ситуації. Стратегічним напрямком розвитку інформаційного забезпечення проблем управління є формування єдиного інформаційного простору і єдиної інформаційної системи, надання та фінансування медичної допомоги населенню. Тільки при новому підході, за умови повноцінного інформаційного забезпечення процесів управління заснованому на постійному зборі та аналізі об'єктивних даних заклади охорони здоров'я здатні надавати населенню доступну, якісну медичну допомогу. В рамках реформування галузі охорони здоров'я впровадження ефективного інформаційного медичного простору сприятиме гідному входженню України до світової спільноти [1].

Дискусії з приводу того, як правильно організувати охорону здоров'я, ведуться вже не один рік і все частіше переростають в обговорення проблем медицини в цілому. Сьогодні як серед розвинених, так і серед країн, що розвиваються не залишилося жодної держави, що не оголосила б про реформу охорони здоров'я, проте причини пильної уваги до сфери здоров'я і цілі, переслідувані реформами, різні. У США, наприклад, в умовах дорогої приватної медицини 30% населення взагалі не отримують регулярного медичного обслуговування. У Європі, навпаки, охорона здоров'я на 70% державна, але при громадській схемі охорони здоров'я громадяни змушені все більше і більше платити за медичну страховку, що обертається важким тягарем не тільки для окремих сімей, але і для економіки в цілому. Крім того, населення Європи старіє, середня тривалість життя збільшується (в розвинених європейських країнах вона сягає 76-80 років), а літні люди потребують інтенсивного медичного догляду. Зростає і частота хронічних захворювань, які призводять до смертельного результату в 60% випадків, причому половина з них - жіноча смертність, що істотно позначається на і без того вельми несприятливу демографічну ситуацію [2].

На сьогодні приставка «е», яка символізує «електронну охорону здоров'я», присутня у всіх стратегічних планах щодо вдосконалення медичних послуг, що надаються громадянам економічно розвинених країн. Європейський ринок електронних послуг в галузі охорони здоров'я оцінюється приблизно в 20 млрд євро, і ще стільки ж припадає на електронну фармацевтику (загальний річний обсяг фармацевтичного ринку в Європі близько 205 млрд євро), що включає послуги з електронної рецептури, комп'ютерного аналізу сумісності медикаментів і тестування нових препаратів [2].

Однак застосування тут інформаційних і комунікаційних технологій сприймається поки неоднозначно. Якщо раніше в Європі на електронні послуги відводилося в середньому близько 2% загальних витрат на пацієнта, то сьогодні різні країни Євросоюзу підходять до розвитку електронної охорони здоров'я по-різному. У деяких норма «електронізації» охорони здоров'я навіть знижується, що в основному пов'язано зі збільшенням загальних витрат. Так, наприклад, Німеччина, яка в середньому витрачає зараз щорічно 2,660 тис. Євро на лікування пацієнта, власне на електронні послуги відводить лише 17,3 євро, а Іспанія при щорічних витратах на медичні послуги з розрахунку в середньому 1,55 тис. на людину витрачає тільки 15 євро на електронні послуги: запис на прийом до лікарів, історія хвороби і можливість більш персоналізованого підходу до пацієнта. Крім цього, в рамках програм «е» створюються інформаційні портали, де можна отримати інформацію щодо окремих видів захворювань, а заодно знайти фахівця за профілем захворювання або спеціалізовану лікарню [3].

Отже, при формуванні інформаційного простору охорони здоров'я України постає питання формування єдиного електронного медичного простору, що має бути вирішеним за допомогою інтенсивного використання інформаційних технологій. Поряд з цим виникає й проблема зростання обсягів інформаційних потоків. Тому необхідним є вдосконалення державних механізмів опанування й використання медичної інформації, її раціонального збирання та аналізу [4].

В Україні розпочато активну діяльність на всіх рівнях надання медичної допомоги з модернізації охорони здоров'я населення шляхом упровадження подальшої інформатизації охорони здоров'я та створення інформаційного простору охорони здоров'я України. Створення такого інформаційного середовища сприятиме забезпеченню процесу управління охороною здоров'я своєчасною та достовірною інформацією. Усе це дає змогу розвивати процес інформатизації системи охорони здоров'я на сучасному рівні, інтегрувати систему охорони здоров'я України в світовий інформаційний простір охорони здоров'я [5].

Література

1. Єдиний медичний інформаційний простір як основа якісного управління галуззю / І. В. Белікова // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2012. – Т. 12, Вип. 3. – С. 170-173 [Електронний документ]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apsm_2012_12_3_50.

2. mcmed.ua – [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://www.mcmed.ua/ua/articles/category/helthcare-informatization/it-v-meditsini-svitova-praktika>

3. Слабкий Г. О., Пархоменко Г. Я. К вопросу о реформировании системы здравоохранения: междунар. опыт // Укр. мед. часопис. 2012. № 3 (89). С. 14–16.

4. Дорохова О. Т., Владзимирский А. В. Формування єдиного електронного медичного простору України // Укр.ж.телемед. та мед.телемат. 2007. Т. 2, № 3. С. 350.

5. Степанов В. Ю. Інформаційний простір охорони здоров'я України // Теорія та практика державного управління 3(54)/2016 – [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2017-2/doc/5/02.pdf>.